

Հայոց Եկեղեցւոյն քաջոհմն, Օծիմն հանդիմն
միտրոյոսն իւսմիւր Առաջոսնայն եւ Մեծաշնոյն քա-
ղաքն, Տիրոջոսն Պապար Յովսէփն, սրբազան Պաշ-
տամարն, Եկեղեցւոյն ժառանգաւորն, աշտարհն
եւ միտրոյն միտրոպոլիտն, Իրեւնէի սպրահաւորն,
պատկարն, արմատն, միտրոպոլիտ քաղաքն
միտրոպոլիտն, մատուռն, առաքիտաւորն, զանգարա-
տուռն, գրեթէք, Եկեղեցւոյն մէջ թաղաւ Մեծա-
նիծայ տապանագիրք:

Որպիսի՞ բերկրական առաւօտ էր որ եր-
բեմնի ի սկիզբն 1714 թուականին Յիսուսի Տեառն
մերոյ սուրբ Անուան եւ Քնորէնութեան տնիւն
ծաղեցաւ Հայոց ի Լիվոնոյն, երբանիկ Ամանոր
սահմանեալ ի Կախախնամութենէն, որպէս զի
գարէ ի Քեր փափաքեալ տաճարին դռներն
սքանկալեալ են ամենայն շքեղութեամբ բա-
ցուէին ի Տիագրուան ամենայն բազայ եւ բնակչաց
Լիվոնոյի, որոնք խուռն ընթանալով ինքզինքն
եղան Հայոց անպատմելի ուրախութեանն: Եւ
արեւմաք, որպիսի արկածք եւ դժուարութիւնք
պատահած էին այս անհայն կանգման եւ աւ-
արտման համար: Արդէն եղած էին պատրաս-
տութիւնք, եւ հրաւերքն առաքեալք ամենե-
ցուն որոնք ի յարաբերութեան էին մերազ-
նեալք Տեառն Ուրբի պապարի կրկնապատիկ օո-
նախմութեան, տերունականին ստեմ եւ Հայ-
կականին, ներկայ գտան քաղաքին մեծամեծքն,
եւս եւ ի գիւնաց Աւագ Իշքուն Պաշտատեալքն
եւ Աւագանին: Այնպիսի ընտիր բազմութեան
մէջ երեւեցաւ Քրիստոսի Արքեպիսկոպոսն,
շուրջն ունեւոր իւր կանոնիկոսաց գտան, օծեց
Հայոց Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի՝ Եկեղեցին,
իսկ այլ արարողութիւնք, որպէս ժամասացու-
թիւնն եւ այլն կատարեցան ըստ մերումն ի
կոստանդնուպոլսեցի Յարութիւն Եպիսկոպոսէ՝:
Այլ են ոմանք որ կ'աւանդին թէ Հայածէս Ե-
պիսկոպոսն յետոյ հասած ըլլայ ի Լիվոնոյն, եւ
ոչ Բոնուարի առաջին օրն: Եպիսկոպոսն ժամանակի
չէին պահանքս Հայ ժողովրդեան մէջ ի Լիվոնոյն
բալ իւրիւնքն, որոնք հրաւիրեց ժեմամե-
ծաց ընտիր ընծայեցին մեր հայրենի պաշտա-
մունքն եւ արարողութիւնք, վայելուէ կշանկաւ
երգելով, որոնք մէջ անուանի եւ յիշատակու-
թեան արժանիքն էր Տիրոջոսն Գապար Յովան-
ճան: Կորսակեալ Եկեղեցւոյն հանգիստութիւնքն
շարունակեալ տեւեցին մինչեւ ի Տն Աստուա-
նայայտնութեան եւ Միտրոպոլիտն Տեառն. նոյն
աւուր ձայնաւոր Պատարագին մատուցմամբն

Միտրոպոլիտն արարողութիւնն կատարեալ եր-
գեցաւ տան Այսօր յայն Եպիսկոպոսն արարողի
հնչմամբ: Այնուհետեւ Հայերն նախանձաւոր
հանդիսացան քարեպաշտութեամբ: Գիշերային,
Առաւօտեան եւ Երեկոյեան ժամաբաւութիւնքն
անկերի կատարել, բանալով եկեղեցւոյն դռներն
զանազան ծիսի ժողովրդաց, որպէս զի օր ըստ
օրէ անխոր յաճախին հոն եւ փառաբանեն
ՂԱՍՏՈՒՑ:

Աստէն պատշաճ կը համարեմք փոքր ի
շատեւ եկեղեցւոյն շինուածն նկարագրել: Կող-
մաս Գ. ի որպի թագաժառանգ իշխանն, ոչ միայն
Հայոց Եկեղեցւոյն յատարակոնքն եւ ճարտարա-
պետական ձեւն ինքնայօժար գծաբարձ էր աւ-
նուանի ճարտարագէտ ըլլալովն, այլ գաղափար
մ'ալ ունեցած էր՝ Հայոց եկեղեցւոյն, իւր ար-
քունի մատուռն կապակցելու իւր պալատան հետ,
որոյ մերձաւորութիւնն այնպիսի էր, որ միայն
շորս բնակարանք զանկայ եկեղեցիէն կը բաժ-
նէին: Արդ տապալմամբ յիշեալ շորս բնակա-
րանաց կարելի էր հաստատել պալատն մինչեւ
Եկեղեցւոյն գաւթին վրայ կամարաձեւ ուղի,
որպէս զի այնու. հաջորդակցութեամբ իշխանա-
ղանքն ի Լիվոնոյ բնակած ժամանակին՝ կրակի
եւ տն օրեր գիւրաւ սուրբ Պատարագին կարող
ըլլան ներկայանալ. եւ ահա պատճառն որով
ձախտ Եկեղեցւոյն Հայոց ցածագրին շինեցաւ
մինչեւ ի բարձրութիւն գաւթին, թող որ յետոյ
ի գործ չդրուեցաւ այս առաջարկութիւնն, գու-
ցէ նոյն թագաժառանգ Քրիստոսն ճարտարա-
գէտ իշխանի գահ չեղած՝ վաղագոյն վախճանե-
լուն համար:

Ըստ գծաբարութեան թագաժառանգ իշ-
խանին՝ յառաջ տարաւ եկեղեցւոյն շինուածն
Տէլ Գանձագիւս անուն ճարտարապետն: Եկեղե-
ցին արտաբնատ դրուագեալ է շքեղ մարմարք
եւ գեղեցկագոյն քանդակք: Եկեղեցւոյն առ-
ջեւն է տիւնազարդ գաւթի գորիական կարգով
բարձրաշէն կամարք, սինքնին իրարու կապա-
կցեալ են երկաթեկայ ցանցով, որոյ նմանն ունէին
նախնիք ապաշխարողաց համար: Գաւթին յա-
տակն բաժանեալ է փողոցն երեք լայնաձեւ
մարմարեայ երկայն աստիճանք, որոց վերջը զար-
դարեալ են շորս կոթողք: Մոյն կոթողքն ի մի-
ջոյ բաճարաւ հետամուտ եղաւ վերջին ժա-
մանակներս՝ յամին 1887 քաղաքական վարու-
թիւնն Լիվոնոյի: Ի ձախտ Եկեղեցւոյն կամա-
րին վրայ զետեղեալ կայ կրակի չբռնաձիկ մէջ
մերոյ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի կիսարձանն,
որոյ աջն բարձրացեալ է ի ձեւ օրհնութեան:

¹ Մեր յոյսն 1884 հրատարակեալ իտալական յո-
դաւորն Missioni Cattoliche անուն շարքութեան
մէջ, անշուշտութեամբ ըսած ենք՝ թէ օծուէն եղած ըլլայ ի
ձեռն Յարութիւն Եպիսկոպոսի, քաղաք լայն յարի ձե-
նաբեր փայ:

Նշոյն ձախտին վրայ են սիրոյ՝ եւ հաստոյ խորհրդաւոր արձաններն. բովանդակն միակտուր սպիտակ մարմարոնէ, քարաբարձի վաքա արձանագործին աշխատութեան արդիւնք:

Գաւթէն եւ Եկեղեցւոյն մուտքն, որ ունի բարձրաշէն եւ ծաղկազարդ ընկուզենի դռներ գեղեցիկ եւ արուեստակերտ: Ի ներքուստ դրան վրայ կայ այլ յատրձան Սրբոյ Լուսաւորչին, իսկ յաջմէ եւ յահակէ՝ մարմարայ մեծ աւազանք օրհնեալ ջրոյ՝ գեղեցիկ քանդակեալ պատուանդանաց վրայ: Երկու կողման որմունքն կը ծածկեն մեծամեծ խղաների պատկերները. աւջակողմանն ի մուտս եկեղեցւոյն՝ կը ներկայացնէ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Հայրապետքն, այսինքն՝ Ս. Սահակ Պարթեւ, Ս. Ներսէս Ընորճայի, Ս. Մեսրոպ վարդապետ եւ Ս. Գրիգ. Նարեկացի: Իսկ ձախակողմանն կը ներկայացնէ Ս. Թադէոս Աւաքեալն որ Ամնատրիոյ եւ քրմաց առջեւ զԲրիտտո քարոզելովն կը տապալէ զԴուս, Հայոց թագաւորն ափ ի բերան կ'ըլլայ հրաքէն, ունելով առ իւր ի գահոյս իւր զգումարն Սրբուհի Սանդուխտ: Սոյն կրկին պատկերներն նկարուած են ի Հռովմ՝ Յովսէփ Պոթթեմանի անուանի նկարչէն՝ անցեալ դարու մէջ:

Եկեղեցեցն խաչաձեւ է. ունի իւր վրայ բարձրաշէն գմբէթ չորս կամարներու վրայ յեցեալ. այս գմբէթին վրայ կայ այլ փռքրիկ գմբէթ, գեղեցիկ լուսամտիւք, (զոր պատշաճ է աւանանկ փռքրիկ օրինակ գաղափան Եկեղեցւոյն Սրբոյն Պետրոսի ի Հռովմ.) որոց ձարտարապետք եղան ֆապպիանի կոչուած եղբարքն: Գմբէթին իւր արձագանգովն եւ ներդաշնակեալ համաձայնութեամբն արդարեւ եղական է, զոր ձայնաւոր սրբազան պաշտամանց ներկայ եղողներն միայն կարող են դատել:

Խորաններն ի սկզբն պարզ շինեցան, եւ հետզհետէ փոխանակեցին նորագոյններն առաւել քեղեցիկութեամբ: Արդ խաչաձեւ եկեղեցւոյն աջակողման խորանն ի մուտս եկեղեցւոյն՝ շինեցան յամին 1718 թ խոճա Պաղտատաբէ Յովակիմեան, եւ Խոսիոբեցաւ յանուն սրբոյ Հորն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչին, առ ոտս խորանին թաղեցաւ յետոյ նոյն բարերարին մարմինը: Իսկ

ձախակողմանն շինեցաւ մի եւ նոյն ձարտարութեամբ յամին 1756, արդեամբք Խոճա Բարթողիմէոսի Պետրոսեան եւ Նուիրեցաւ ի պատիւ Փոխման Ս. Նուսնի, առ որով կայ թաղեալ եւ այս բարերարն: Վերափոխման մեծ պատկերն նկարեալ եւ Վղքեսանգր Ներարտիկի պատկերահանէն. իսկ Ս. Լուսաւորչին՝ եւ գործ Պաղղիպանի քրանստու Բիզիկեայն: Եկեղեց կրկին խորանքն կրնիթական ոճով են. ապիւր երակաւոր թխակ գոյն սիւներով շինուած են, խորաններէն իւրաքանչիւրն ունելով առանձին հակացաձեւ մարմարեայ արձաններ, որոնք կը ներկայացնեն գլխաւոր աւաքներու իւնքն, եւ են պատկերի քանդակագործութիւնք Բոթթե Պարաթթա աւանանի արձանագործին:

Աւագ Սեղանն աղաւաղեալ շինուած մի է, գործ 1844 տարւոյ: Յառաջուանն գրանշէրի էր եւ կանգնեալ 1778ին՝ տաճարաձեւ, անկիւնքն չորս սիւնք, եւ անոնց վրայ գետեղեալ մարմարեայ օսկեղծեալ ձառագայլմարձակ ձակառ, նման Հռովմայեցի մեծամեծ եկեղեցեաց խորանացն: Աւագ սեղանոյն առջեւ մարմարեայ վանդակ, եւ բեմ՝ Հայաստանեայց վաղմի ձեւովն, կողմակի առ որով՝ շերտաձեւ ստորեմարդան իշնարու համար. դասին առջեւ մարմարեայ վանդակ, որոյ միջավայրն պղնձակերտ դուռն, դրան վրայ Ազաւ տ Գաթոսի Աստուծաւորոյ կնիքն գործուած՝ կրկին փեղկերուն վրայ զատ զատ. դուռն թանկագին գործ կը համարուի՝ հնագէտներէն: Նշոյն դրան առջեւն է տապան վերոյնշեալ Աղային հայ եւ լատին արձանագրութեամբ, իրեն ստգոտական սաղաւարտովն գոյնգոյն քարերով Դաւիթ զարդարեալ: Բեմին վրայ դէպ ի ձախակողմն Աւագ սեղանոյն՝ կայ տապան Կ. Պոլսեցի Սարգիս Աղբեպիկոպոսի Սարաֆեան, իսկ դասին մէջ տապանք Առաջնորդաց ոմանց: Այսպէս եկեղեցւոյն մէջ այլեւայլ տեղեանք կան այլեւայլ տապանք, որոնց արձանագրութիւնքն մի առ մի ստորեւ կը գնենք:

Աւագ խորանին պատկերն է Խաչելութիւն Տեառն. մեկք ԺԳ Գլխոյն մէջ Աւագ սեղանոյն կամ խորանին նորոգութեան վրայ ծանթթութիւններ տալու ստիպուած ըլլալով, պատշաճ կը համարէրք հոն աւանդել նոյն հրաշալագործ Ս. Խաչելութեան վրայ կարեւոր տեղեկութիւններ: Թէ Սուրբ Խաչելութեան եւ թէ Սուրբ Աստուածածնի պատկերն թողով ծածկեալ կը մնան միշտ, եւ ստորմուկ ծաղիկն է վերացուցանել քողերն, ինչպէս հասաւանդեալք կը դիմեն ուխտիւք՝

¹ Սերո (carità) արձանն եւ Սուրբ որ ունի կրկին մուտքներ, որոց մէջ նստանով ծննդացի վրայ են. մուտս յորմին: Սոյն մարմարեայ մարք կը կրտսի ռափնիւնէն: Սրբն Հայոց Կառնդեան թէ հայագործ պրի օրինի մի ի Լիւսանոյ, շատ քեղեցիկ արջովն՝ Խոսիոբեցաւ, ի կնիւթիւն ի նուապանէն ու մեծէն: Եւջին Հայոց չլուսարեցաւ. առաջարկէ, այլ Խաչ մարմարեայց՝ անուանելով զանուսն իւր ի վախճանէն պատկերն արձանագործեալ եկեղեցւոյն հաստան:

բերելով մոմեղէնն առ ի բուցանել առաջի Ս. Խաչին վեց ամի, իսկ Տէրամբոր առջեւն չորս, եւ պատկերէն պայպէս բաց կը մնան մինչեւ յերկոյշ:

Յատակ եկեղեցւոյն որպէս նաեւ Աւան- դատանն եւ Գաւթին, առ Հասարակ մարմնապատ են, աջակողմէ կող դուռն եւ մուտ փողբոխի փառանն, ուր եւ առանձին խորանին վրայ զեւտեղեալ է Ս. Աստուածածնի Հրաշագործ պատկերն, որ եւ կը կոչուի Տէրմայր շերտայ: Մատան մէջ կայ դուռն մի, որ կը հանէ ի վէստեւ Բաթն փողոց: Զախակողմէ եկեղեցւոյն է դուռն Աւանդատան. Աւանդատան մէջ են կրկին տնեակք, մին զանգակատուն, ուր առ որմոյն կայ բարերար Աշա տէ Մաթնոսի յիշատակ լատինագիր արձանագրութիւնն. իսկ միւս տնեակն է Գիւնանատուն, ուր կը պահուին ձեռագիրք եւ եկեղեցւոյ վաւերական գրոց պատճէնք:

Գեղեցիկաշէն զանգակատունն ունի չորս պլանպլ մեծութեամբ զանգակներ, որ շատ ախորժեղի ներդաշնակութեամբ կը հնչեն: Թէ զանգակատունն եւ թէ եկեղեցւոյ գմբէթն լի- վորնոյի զարդ են, եւ չկայ չկայոց գմբէթին նման գեղեցիկ պլ գմբէթ, ըստ վկայելոյ ամէն պն- երուաց: Զմոռնանք օրհնեալ ջրոյ երկու աւա- լաններն, մին աւանդատան դրան առջեւն, եւ միւսն մատրան դրան, զորս կը բառնան ձեռք կրկին քանդակեալ հրեշտակներ: Աւարտելով մեր նկարագրութիւնն, յաւելումք ծանուցանել, որ եկեղեցւոյն շուրջն կը պատեն բարձրաշէն տներ. յառաջակողմ եկեղեցւոյն կը կոչուի վէստեւ Մատնոս, աջակողմն վէստեւ Բաթն, իսկ ձախակողմն վէստեւ Եւթլուրնի:

Ահաւասիկ եկեղեցւոյն Տապանագրաց օրինակքն:

ՏԱՊԱՆԱԳՐԱՅ ՍԱՐԱԹԵԱՆ ՍԱՐԳՍԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՍԻ ՆՍՍԱՐՈՅՑ

ՍՈՓԵՍՏ ԱՐՇԻ ՄԱՐԶԻՑ ՍԱՃԱՌ- ԸՆՈՐՀԻՒ ԲԱԿԵՏ ԵԶԱԿ ԱՆՃԱՌ- ԱՐԹԱՌԻ ՔԱՐՈՋ ԵՍԿԱՑ ՊԱՐՋ ԶԱՌ- ՆԵՐՀՈՒՆ ԵԶԵՐՑ ԻՄԱՍՏՍ ՊԱՏՐԱՍՏ ԲԱՐՈՒՆ ՊԱՐԹԵՒ ԿԱՅՏԱՌ ԱՄՕԲ ՈՐԳԵՍ ԻՆՔԵԱՆ ԵՐԿԵՐ ԴԱՐՈՒԹ ԳԸԹԱՄ ԱՆՏԱՐ ՍԸՐՏԻՒ ՈՂՈԲ ԲԵՑՈՐ ԿՐԹԵԱՆ ԱՅՆԻՒ ՎԱՐՈՒԹ Ի ԵՍԿ ԴՆԴԱԿԱՆ ԲՈՂԵՆ ԿԱՍԵԱՆ ՀԱՆԱՑ ՊԱՅՈՒՈՒ ԻՐՈՑ ԵՐԳԵԱՆ ՍԱՐԱՍ ՈՐԴՈՒԹՆ ՈՂԿԱՅԸ ԱՐԲԵԱՆ ԱՆԻՔՆ ՍՊԱՌԻԱՆ ԱՅՍ ՍԱՐԱՆԵՆԶԵԱՑ ԵՍԱՐԻ ՏԵԱՌՆ ԹԶԳ ԿՈՍԵՐՏ 31 Ի ԵՍԿԱՌՈՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԵԱՆ ՆԱՐԵՍԻ ՊԱՇՏՈՆԵԱՆ ԲԱՆԻՆ ԵՐԿԵՆԵԱՆ ՎԵՐԻՆ ԵՍԱՐԱՆՍ ԻՐ ՊԵՏԻՆ

ՏԱՊԱՆԱԳՐԱՅ ԵՍԿԱՆՆԵՍ ՔԱՆԱՆԱՅԻ ԺԱԼԵԱՆ

Է

ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԹԻՓԼԻԶԵՑԻՈՑ ՊԱՂԱՏԱՐԻ ՈՐԴՈՒԹ ՏԵՐ ԵՍԿԱՆՆԵՍ ՔԱՆԱՆԱՅԻ (ԹԵԱՄԻ ԷՐ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ԱՄԵՆԱՅԵՆ ԱՌԱՔԵՐՈՒ ԵՂԵՆ ԱՌԱՅԻՆ ԱՌԱՋԵՐԻ ԵՒ ԽՈՍՏՈՎԱՆՀԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻՍ ԱՅՍ ՈՐ ՓՈՒԵՑԱՆ Ի ՄԱՀՈՒՆԷ Ի ԿԵԱՆՍ Ի ԹՈՒՆԿԱՆԻՍ ՀԱՅՈՑ ԹԶԳ ԵՐԿԵՆ Ի ԻՍԿ ԵՍԱՐ ՀԱՍԱԿԻ ԻՐՈՑ ԵՐԿԵՆԱՍՈՒՆ

ՏԱՊԱՆԱԳՐԱՅ ՍՏԵՓԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ խԱՃԱՆՈՒԹԱՆ

Է

ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԲԱՆԵՐԹՅՈՑ ՍՏԵՓԱՆ ՎԱՐԴԱՐ ԻՄԱՃԱՆՈՒԹԱՆ ՈՐ ԵՂԵՆ ԵՐԿԵՐԻ ԱՌԱՋԵՐԻ ԳԵՂԵՑԿԱՆԸՆ ՏԱՃԱՐԻՍ ԱՅՍ ԱՋԳԻՆ ՀԱՅՈՑ ԱՄՍ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԿՈՒ ԵՍԱՐ ՏԵԱՌՆ ԹԶԳ Ի ՄԱՐՏԻ Ի ԷՐ ԱՄԱՑ ՀԱՌԻՐ ԵՒ ԵՐԿՈՒ

ՏԱՊԱՆԱԳՐԱՅ ԻԳՆԱՏԻՈՍ ՔԱՆԱՆԱՅԻ ԶԱՂԱԹԵԱՆՑ

ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՋՈՒԴԱՅՑԻ ՏԵՐ ԻԳՆԱՏԻՈՍԻ (ՄԱՀՏԵԱՆ) ԶԱՂԱԹԵԱՆ ՍՊԱՆԱՐ ՍՈՒՐԲ ՏԱՆՍ Ի ԳՈՐՈՒ ՏԵԱՌՆ ԵՍԱՐ ՏԵԱՌՆ ԹԶԳ Ի ՀԱՍԱԿԻ Կ

ՏԱՊԱՆԱԳՐԱՅ ՏԵԱՌՆ ԱՆՏՈՒՆ ՔԱՆԱՆԱՅԻ

ԱՅՍ Է ՀՆԻՐՄ ՏԵՐ ԱՆՏՈՒՆ ԶՈՒՂԱՆՀԱՅՑԻ ՈՐԻՒ ՍՈՒՐԵԱՆ ՀԱՆԳԵԱՆ Ի ՏԵՐ ԹԶԳԻ ՆՈՑԵՐԻ ԺԹ

ՏԱՊԱՆԱԳՐԱՅ ՏՈՐԱՅՈՒ ԵՍԿԱՆԱՆ ԳԱՍՊԱՐԱՑ

ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԴԱՀՏԵՑԻ ԳԱՍՊԱՐԱՐԻ ՈՐԴՈՒԹ ԵՍԿԱՆԱՆ ՈՐ ՀԱՆԳԵԱՆ Ի ԲԵՐՍՏՈՍ ԱՄԱՑ ՈՒԹԱՆԱՄԵՆ ԵՒ ԱՆԵՆԻ ՔԱՆԱՅԻ ՍԱ ԵՐԿԵԱՆ ՔԱՂԱՐԱՆՈՒԹԱՆ ԶԱՅՆԻ ԺԱՄԵՐԴՈՒԹԱՆ ԵՒ ԴՊՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏՐԱՐԻՆ ՀԱՆԳԵԱՆ Ի ՏԵՐ ԵՍԱՐ ՏԵԱՌՆ 1746 ԵՍԱՐԱՆԱՆ ՄԱՐՏԻ 31 Ի ԵՍԿԱՌՈՆ

ՏԱՊԱՆԱԳՐԱՅ ՊԱՐՈՍ ԱՂԱ ՏԷ ՄԱՌՈՍ ԱՍՏՈՒԹԱՐԱՑ

Է

ԱՅՍ Է ԴԱՄԱՐԱՆ ԹԱՓԼԵՑԻՈՑ ՊԱՐՈՍ ԱՂԱՅԻ (ՀԵՇԵՆՑ Ի ԶԱՐԴԻ ԵՇԵՆԱՆ ԱՂԱՆԱՆԵՑ ՕՂԱՆԵՑ ԳԵՂԵՑԿԱՆԸՆ ՏԱՃԱՐԻՍ ԿԱՌՈՒՅԱՂԻ ՈՐ ՓՈՒԵՑԱՆ Ի ՄԱՀՈՒՆԷ Ի ԿԵԱՆՍ Ի ԹՈՒՆԿԱՆԻՍ ՀԱՅՈՑ ԹԶԳ Ի ՍԵՂՑ. Գ ԵՍԱՐ ՀԱՍԱԿԻ ԻՐՈՑ ԶԳ.

ՏԱՊԱՐԱԳԻՐ ԽՕԺԱ ԱԼԷՔՍԱՆԻ ԵԻՏՈԿՐԱՑԻՈՑ

ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ ԲԱՐԵՊԱՇԵՒ
ԵՒԴՈՒԿԱՅԻ ԱԼԵՔՍԱՆԻ
ՈՐ ՄԻՆՉ ԵՎԱՍ Ի ԹԱՅՍ ՏԵՂԻ
ԵԿԵ ԱԼԱՆԺԱՆ ԴԻՐՈՑ ԿԵՆԻ
ՍԱ ԿՏԱԿԵԱՅ ՊԱՏԱՐԱԴԻ
ՄԸ ԸՍՑ ՕՐԻ ՀՐԱՅԱԿԵԻ

ԲՐ ԵՒ ԵՂԵՒ ԸՍՏ ԿՏԱԿԻ
 ԵՒ ՀԱՆԱՊԱՋ ԱՍՏ ՀՈՉԱԿԻ
 ԹՈՒՒՆ ՀԱՉԱՐ ԵՕԹՆ ՀԱՐԻՐԻ
 ԵՒ ԵՐԵՍՈՒՆ Ի ՄԻ ԱՄԻ
 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ ՏԱՄԵ ԵՒ ԿՆԵՒ
 ՀԱՆԳԵԱՆ ԽՈՒՆԱՅ ՏԵԱՐԻ ԳԵՍԱՐԻՍԻ
 ՈՐ ԵՐ ԱՄԱՐՑ ԹՈՒՈՑ ԳԵՄԵՒ

ՏԱՊԱՆԱԳԻՐԸ ՄՆԱՑԵԱԼ ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ ՑԵԿԵՂԵՑԻՈՂ
ԹԱՂԵԼՈՑ

Անեցի Նազար որդի Մուրատխանի Նոյ. Ի. Ե.
ՌՃՀԳ. (ուսի քանդակեալ կնիք՝ Գառն գրօշիւ):
Դաստակեցի Խօչա Պէք որդի Պաղտատարի
Նոյեմբ. ԺԹ. ՌՃԿԳ. (կնիքն կրկին առիւծք
B. Օ.):

Համատանցի Եղիա որդի Մանուկին Ապրիլ
Գ. ՌՃԾԵ. (կնիքն ասպետական, իսաչ մի եւ
երկը աստեղը տունաւորը):

Սիւնեցի Յովհաննէս Նազարեան որդի Ղազարայ Մարտ 22. 1760. (կնիքն ասպետական որ է սահաւարտ եւ երեք աստեղք):

Զուղայեցի Մակար որդի ձիւաբխանի Ապ-
րիլ Ա. ՌՃԾ. (կնիքն ասպետական՝ երեքգլխեան
առիւծը, երեք աստղեր եւ երեք կլորակը):

Անեցի Մարգար որդի Մաֆարին ժ. Յու-
նուար 10-ՃԽԶ.

Տիգրանակերտցի Աստուածատուր որդի
Մահտեսի Կիրակոսի ինչ Բռնունար Ռժիսը.

Բազդատեցի Ամիրայ որդի Միասարին Ի. Դեկտեմբեր 1847.

Զմիւռնիացի Աւետիք Աւագեան 1770.
Սիւնեցի Գաբրիէլ Բարուժիւնեան ՌՃԽԹ.

Բաժումպարցի Հայրապետ Մելիքճեան 3
Մարտ 1771.

Ազուլեցի Կերտիչ որդի Սիմոնի ժ. Սեպ-տեմյան ՌՃԱԲ.

Զուղայեցի Մանուէլ հոգեւոր որդի Հայրապետին Զ. Սարիկ ՌՃՀ.

Զուղայեցի Ալեքսանդր որդի Կարապետին
Գ. Յուսուպով ՌՃԼԴ:

Զուգայեցի Գասպար որդի Նազարեթին
 Ի Թ. Բուխա ՌՃՂԶ.

Ղափանցի Մահտեսի Պողոս որդի անաջո-
ղակ Ծառուղին ժ. Բուշիս ՌՃԾԲ.

Ղափանցի Մխիթար որդի Տէր Աստուածա-
տորոյ Իւ Մարտ ՌԲԾ:

Զուգայեցի Ղազար Սաֆար որդի Սեթին
Է Օգոստոս ՌՃԿ:

Վանեցի Յովհաննէս Նազարեան 8 դեկ-տեմբեր 1726.

Դաստակեցի Պաշտասար Յովակիմեան 30
չորիմբեր 1714.

Զուգայեցի Խաճա Մարգար Ճիւղաբիւան 12
Ունայտեմբեր 1701.

Զուգայեցի խոճա Յովսէփ որդի Անտոնի
30 Նոյեմբեր 1715.

Ապրիլ 26-ին պիտի որդի Մախառանի Դ. Ապրիլ
ԹԻՖԼԻՍ:

ԱՐԻՆՆ ՄԿՐԵԱՆ 21 ՍԵՎՏԵՄԲԵՐ 1715.
ՊԵՏՐՈՍ ՊՕԴՈՍԵԱՆ 1 ՅՈՒԼԻՍ 1749.

Անտոն Պողոսեան 16 Ապրիլ 1749.
Ծառուկ որդի Ռահմետի Պողոսի 21 Յուլ.

Իսկ 1703. թվականին Տեղեկատվության համար 16 թվականին 1706.

Գաբրիէլ որդի Սաւվաթորի 1760.
Յովհաննէս Կաթառեան 11 յառի 1760.

Մարիամ Կատարինէ Սանթինի դուստր
Մադուսի Բակուեան 1770:

Ըստ վկայելից յիշատակագրութեան միոյ՝

կան նաեւ հետեւեալ տապանք յեկեղեցւոջն,
որոց հետք չկան այսօր:

Բաղտաացի Մուսն որդի Ամար Աշայի 18
Հոկտեմբեր 1715.

Զուգայեցի Բիրադան որդի Գրիգորի Միր-
ման 18 Ապրիլ 1717.

Յուլ. որդի Լարանի 3 Սեպտեմբեր 1717.
Ղափանցի Թովմաս որդի Ամիրի 3 Օգոս.

1719.
Կոստանդնուպոլսեցի Աստուածատուր Սա-

Ֆար 1 Դեկտեմբեր 1719.
Զմիւռնացի Ստեփան Նազարէթ 24 փե-

Երևան 1720.
Անտրինկ որդի Կարոյուսի Ասատուածատրոյ 28

Յունուար 1720.
Աղեքսանդր որդի Աստուածատրոյ 26 Յու-

Նիս 1720.
Ստեփան Բանիկի որդի Պետրոսի Պաթու-

սեան 9 Ապրիլ 1721.
Զուղայիցի Ասյան Մարգար 3 փետր. 1722.

Վանքի Յովհաննէս որդի Նազարայ 8 Դեկտեմբեր 1724: